

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315.

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **gr. 20**

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 - Gdynia, ul. 10 utego, tel. 15-44 - Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, - Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, - Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, środa 1 marca 1933

Nr. 49

Krwawe walki o Dżehol

Znowu tysiące ofiar wojny na Dalekim Wschodzie

Tokio, 28. II. (PAT). Siły Japonji i Mandżurji, działające w Dżehol, zostały znacznie wzmocnione przez przejście na stronę niezależnego państwa mandżurskiego Szi-Wan-Hua, dowódcy brygady kawa'erji. Fakt ten nastąpił w pobliżu ważnego punktu strategicznego, stanowiącego klucz do śródka Dżehol. Wojska generała Szi-Wan-Hua znajdują się obecnie w Szi-Feng, przygotowują się do marszu na stolicę prowincji Dżehol Czeng-Teh, której upadku spodziewać się należy w kilku najbliższych dniach.

Według informacji, otrzymanych z Tokio, w szeregach obrońców Czeng-Teh panuje już obecnie zamieszanie z powodu niepowstrzymanego naporu wojsk japońskich i mandżurskich, które już zajęły Czao-Pang i Hsiawo. Mieszane oddziały mandżursko-japońskie posuwają się również ku stolicy prowincji Dżehol Sui-Szung, ważnego węzła kolejowego Ling-Uan na linii Sui-Czung-Czeng-Teh. Według ostatnich wiadomości, wojska chińskie już

ją opuścili.

Tokio, 28. II. (PAT). Główny dowódca armji chińskiej ocenia swoje dotychczasowe straty w bitwie o przełęcz górską Pai-Szi-Tsu na 1000 żołnierzy zabitych. Straty Japonji mają wynosić 600 zabitych. Wszystkie dotychczasowe próby owdzielenia przełęczy zostały odparte.

Chiny gotowe do walki na śmierć i życie

Pekin, 28. 2. (PAT). Gubernator prowincji Dżehol Tan-Yu-Lin oświadczył, iż Japończycy będą mogli opanować podległą mu prowincję dopiero wtedy, kiedy wszyscy Chińczycy padną na polu bitwy. Japończycy — oświadczył generał — mogą zabijać dziesięciu Chińczyków, tracąc jednocześnie tylko jednego człowieka ze swych własnych szeregów, ale niech nie zapominają, iż walczą obecnie z całym Chinami. Zobaczymy, jak długo potrafią to

Pekin, 28. II. (PAT). O przełęcz górską Pai-Szi-Tsu położoną na granicy Dżehol toczą się zajadłe walki. Ataki japońskie pozostały dotychczas, pomimo swej gwałtowności, bez skutku. W szczególności miała uciepieć kawalerja japońska, zmuszona ogniem chińskim do wycofania się.

czynić".

Pekin, 28. 2. (PAT). Na północnym skrzydle frontu w odległości 50 mil od linii kolejowej Pekin-Mukden, trwa bardzo silny ogień artyleryjski. Główna chińska kwatera wojskowa w Pekinie komunikuje, że dowództwo chińskie w razie gdyby było zmuszone do cofnięcia się pod naporem wojsk japońskich i mandżurskich, liczy na stawienie poważnego oporu na linii Ling-Yuan.

Wielka Brytania wydała zakaz wywozu broni na Daleki Wschód

Londyn, 28. 2. (Pat). W izbie gmin odbyła się dzisiaj dyskusja na temat zakazu wywozu broni na Daleki Wschód. W dyskusji przemawiał minister spraw zagr. Simon i wystąpił z bardzo znamiennej mową.

Simon podkreślił specyficzne trudności sytuacji w Mandżurji i oświadczył, że Wielka Brytania czyniła wszystko, aby biorąc pod uwagę te specyficzne okoliczności doprowadzić obie strony do pogodzenia, ale wobec braku widoków na porozumienie i wskutek zaczętej roli, jaką Japonja odgrywa, Wielka Brytania uważała za niezbędne poprzeć akcję Ligi Narodów. Obecnie, gdy Liga Narodów ogłosiła swój werdykt, Wielka Brytania uważa za swój obowiązek wyciągnąć stosowne konsekwencje.

Podkreślając wartość moralną sądu, wydanego jednomyślnie przez 42 kraje, Simon przeszedł do konkretnego omówienia zakazu wywozu broni i podkreślił, że gabinet brytyjski poczuwa się moralnie do obowiązku ogłoszenia zakazu, bądź w płaszczyźnie międzynarodowej, bądź w płaszczyźnie indywidualnej. Ale skuteczne embargo może być przeprowadzone jedynie w płaszczyźnie międzynarodowej. Wielka Brytania posiada pełną możność wykonywania u siebie kontroli nad wywozem broni, dzięki systemowi licencji. Inne kraje tak skutecznej kontroli wewnętrznej nie posiadają. Wielka Brytania powzięła przeto stosowną inicjatywę międzynarodową, która wyjaśnia możliwość międzynarodowego embargo i w tym celu porozumiewa się obecnie z 6 innymi rządami krajów, które są głównymi producentami broni i amunicji. Do tej pory jeszcze nie wszystkie państwa odpowiedziały.

W międzyczasie wyczekując rezultatu swojej inicjatywy w płaszczyźnie międzynarodowej, rząd brytyjski postanowił: 1) Wielka Bry-

tanja nie może podjąć w płaszczyźnie indywidualnej akcji przeciwko jednemu z krajów, albowiem występując z radą, Wielka Brytania nie może rozróżniać pomiędzy walozącemi stronami, aby nie zrazić się do żadnej z nich. Zresztą wysłanie broni tylko do Chin byłoby praktycznie bezcelowe, albowiem flota japońska mogłaby te transporty przychwycić. 2) Uważając jednak za swój moralny obowiązek,

uczynić natychmiastowy krok, któryby przelewu krwi na Dalekim Wschodzie co najmniej nie ułatwił, gabinet brytyjski z zastrzeżeniem wykonania obowiązujących kontraktów postanowił wprowadzić w życie zakaz wywozu broni zarówno do Japonji, jak i do Chin. Czekając na załatwienie swojej propozycji w bankach prywatnych systemu National Bank dotyczy 6.150 banków i wkładów w wysokości 17 mi-

Katastrofalna sytuacja finansowa w Ameryce

Londyn 28. 2. (PAT). „Financie Times” ogłasza sensacyjny obraz sytuacji bankowej w Ameryce, stwierdzając, że w chwili obecnej w 13 stanach Stanów Zjedn. obowiązują w takiej, czy w innej formie zarządzenia ograniczające wycofywanie wkładów bankowych i stanowiące w swej istocie moratorium. Dość o graniczenia te dotyczyły 13.000 banków pu-

blicznych, należących do systemu Federal Reserve. Obecnie zostały one rozszerzone także na banki prywatne systemu National Bank. Nowa ustawa, uchwalona w sobotę, dająca rządowemu kontrolerowi walutowemu pełnomocnictwa do zamrażania depozytów w bankach prywatnych systemu National Bank dotyczy 6.150 banków i wkładów w wysokości 17 mi-

liardów dolarów. Ogółem ograniczenia dotknęły w chwili obecnej wszystkie 20.000 banków, jakie istnieją w Ameryce. Zamknięcie wszystkich banków w stanie Maryland ze stolicą Baltimore na 3 dni od soboty do wtorku dotknęło 205 banków, reprezentujących wkłady w wysokości 800 milionów dolarów. Zamknięcie banków pociągnęło za sobą także zamknięcie giełdy w Baltimore. Dyrektor banku w Baltimore Trust Comp. twierdził, że jednego tylko dnia w ubiegły piątek wycofano z banku, posiadającego w Baltimore 19 filij, 6 milionów dolarów, zaś w ciągu ubiegłego tygodnia 13 milionów dol. W stanie Michigan ograniczenia dotyczą 550 banków. Od dnia 1 stycznia w Stanach Zjednoczonych uległo zamknięciu 348 banków, których wkłady wynosiły 195 milionów dol.

Nowy Jork 28. 2. (PAT). Prezes Rady Administracyjnej National City Bank w Nowym Jorku podał się do dymisji.

Waszyngton 28. 2. (PAT). Henryk Ford miał rzekomo złożyć 8.500 tysięcy dolarów przeznaczając tę sumę na reorganizację „First National and Guardian National Bank of Commerce” w Detroit. Według pogłosek rzekomo z miarodajnego źródła na ten sam cel ma przeznaczyć Reconstruction Finance Corporation 70 milionów, Federal Reserve Board 20 milionów.

Do akcji stabilizacji stosunków bankowych w Detroit mają się również przychylić finansowe instytucje nowojorskie i chicagowskie sumą 20 milionów.

Reichstag w płomieniach

Podpalenie gmachu parlamentu Rzeszy przez komunistów

Berlin 28. 2. (PAT). Wczoraj o godz. 10 wieczorem w gmachu Reichstagu wybuchł olbrzymi pożar. Cały budynek stanął nagle w płomieniach. Ogień ukazał się odrazu z czterech stron i objął całą kopułę gmachu. Słup ognia bił wysoko w górę. Lunę widać było z wielkiej odległości. Akcję ratunkową prowadziło 10 oddziałów straży ogniowej.

Urzędowo stwierdzają, że zaszedł wypadek podpalenia.

Olbrzymi plac przed gmachem Reichstagu zamknięto kordonem policyjnym.

Ogłoszony został najwyższy stopień pogotowia alarmowego. Dookoła placu Republiki gromadzą się tłumy. Wiadomość o pożarze rozszedła się lotem błyskawicy po całym mieście.

Berlin 28. 2. (PAT). Pożar Reichstagu do północy trwa. Akcja ratownicza odbywa się z wielkim naężeniem. Ogień poczynił we wnętrzu gmachu olbrzymie spustoszenia. Główna sala posiedzeń, kulnary i trybuny padły

pastwą płomieni. Straty już obecnie dochodzą do milionowych sum. Zachodzi niebezpieczeństwo zawalenia się głównej kopuły. Odbudowa dotychczas zniszczonych sal potrwa długie miesiące.

POLICJA UJĘŁA OSOBNIKA, KTÓRY PRZYNAŁ SIĘ DO PODPALENIA GMACHU REICHSTAGU. Jest to CZŁONEK HOLENDERSKIEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ. Dotychczas stwierdzono, że pożar podłożono w około 30 miejscach.

Po mieście krążą wzmocnione oddziały policji, liczne oddziały szturmowe, jak również samochody pancerne.

Gmach Reichstagu otacza silny kordon policji. Pożar zgromadził dziesiątki tysięcy osób. Sam gmach przedstawia grozę przejmujący widok spustoszenia.

Liczą się z tem, że fakt podpalenia Reichstagu pociągnie za sobą energiczne represje przeciw komunistom.

Z teatru wojny w Ameryce Południowej

Paryż 28. 2. (Pat). Paragwajskie ministerstwo wojny komunikuje, że wczoraj o świcie wojska boliwijskie zaatakowały pozycje na odcinku Corrales i Toledo. Atak odparto, przyczem Boliwijczycy ponieśli poważne straty. Na odcinku Nananwy jedna kompanja boliwijska została doszczętnie rozbita.

